

Bemærkninger til forslaget

Generelt

Forslaget er en ajourført genfremsættelse af beslutningsforslag fremsat den 22. april 1977 (se Folketings Tidende 1976-77, 2. samling, forhandlingerne, sp. 2591 og sp. 4525, samt tillæg A, sp. 4593).

Rentefradraget for ejerboliger har nået et sådant omfang, at det – alt andet lige – koster 10-12 mia kr. årligt i form af tabte skatteindtægter.

Imidlertid er fradragsretten ikke til gavn for parcellusejere med jævne indtægter, som ikke spekulerer i belåning af værdistigningerne, men som blot ønsker et sted at bo, og som har valgt ejerboligen.

Dels er skattefordelen blevet kapitaliseret i højere huspriser, som har betydet, at de har måttet betale langt mere for deres bolig, end hvis skattefordelen ikke havde eksisteret. Dels har kapitaliseringen bidraget stærkt til inflationen, som er til skade for også disse befolkningsgrupper i alle andre sammenhænge. Dels sætter kapitaliseringen yderligere fart i værdistigningerne og dermed i ejendomsbeskatningen. Og endelig er disse befolkningsgrupper i deres egenskab af skatteydere selv med til at betale den indirekte støtte på de 10-12 mia kr. årligt, som oven i købet fortrinsvis tilfalder de højeste indtægtsgupper.

Den anden side af ejerboligernes skatteforhold er beskatningen af den såkaldte lejeværdi af egen bolig. Denne regel gør forholdene endnu mere asociale, idet det i praksis kun er pensionister og andre lavindkomstgrupper, som har haft deres bolig i mindst 15 år og aldrig har spekuleret i belåning af værdistigningen, der bliver ramt af denne bestemmelse.

Baggrunden for forslaget

I mange år har ligestilling mellem ejere og lejere været den udtalte målsætning. En sådan ligestilling har som sin vigtigste forudsætning en afskaffelse af den asocialt virkende og inflations-skabende skattefordel for ejerlejligheder.

I boligforliget af 1974 indgik en aftale om, at man skulle søge rentefradraget og lejeværdisbeskatningen aftrappet. Der er ikke reelt gjort noget som helst for at udmonte denne aftale.

Behovet er ellers kun blevet større i mellemtiden. Siden aftalen blev indgået, har Boligselskabernes Landsforening og boligministeriet hver for sig fremlagt materiale, som overensstemmende viser, at støtten til ejerboligen er langt større end støtten til den almenyttige bolig, som dog ellers foregives at være det sociale element i boligsektoren. Endvidere har det økonomiske råd i sin rapport fra november 1976 fremlagt sine beregninger over forbrugsevnen, som viser, at den familie, der for 15 år siden købte ejerbolig, i den forløbne tid har haft 30 pct. større forbrugsmulighed på alle andre områder end den familie, der flyttede ind i en lejebolig.

Senest er der afgivet lofte om indgreb over for kapitalgevinsterne og rentefradragene i ejerboligsektoren såvel ved augustforliget som ved SV-aftalen, og netop disse punkter er af socialdemokratiet blevet benyttet til at retfærdiggøre disse aftaler. Men ligesom ved 1974-boligforliget er der sket det, at de øvrige punkter er gennemført med hård hånd, mens der intet er sket med kapitalgevinster og rentefradrag.

Om forslagets enkelte punkter

Den primitive kampagne, som nogle højrepartier har fort omkring disse spørgsmål, har skabt kunstige skel, som kun kan være af interesse for dem, der ønsker en opsplitning, som kan gøre det lettere at fore nedskæringer og andre angreb igennem over for befolkningsgrupper, som fundamentalt har fælles interesser.

Det er lykkedes at bilde en masse parcellusejere ind, at de med næb og kloer skal forsvare deres skattefradragsret, og at deres interesser varetages af højrepartier. Samtidig har mange lejere fået det indtryk, at der er en fundamental interesse modsætning mellem dem og parcellusejere i bred almindelighed.